

Medeniyetin Seçkin Üyeleri

İngiliz toplumunun, bilimin önemini kavramış olan varlıklı ve seçkin bireyleri, 1700'lü yıllardan beri doğa araştırmalarına hem maddi destek sağlayarak hem de kendileri katılarak Dünya'nın bitki ve hayvan türlerinin belgelenmesine katkıda bulundular. Bu amatör ruhlu bilim öncüleri, zamanlarının ve servetlerinin büyük bölümünü, bir çoğunu doğal ortamlarında inceleme şansını yıllar önce yitirdiğimiz türleri toplamak için harcadılar. Gelecek kuşaklara en güzel hediye, doğanın belgelenmiş tarihini miras bıraktılar.

Sir Hans Sloan:

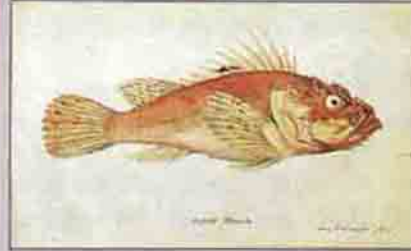
Bir koleksiyon çığırını olan Hans Sloan, bütün mal varlığını British Museum'a bıraktı. Dr. Sloan 1759'da ulusal müze olarak kul-

lanılan ilk binayı açtı. Sonradan doğa tarihi koleksiyonları genel koleksiyonlardan ayrıldı ve Güney Kensington'daki yeni binasına taşındı. Bugünkü Doğa Tarihi Müzesi ziyaretçilere kapılarını 1881 yılında açtı. Dr. Sloan kakao bitkisinin (Theobroma cacao) de içinde bulunduğu koleksiyonunun büyük bölümünü Jamaika'da doktorluk yaparken toplamıştı.

Banks ve Solandier'in topladıkları örneklerin resimlerini çizen Parkinson

Parkinson'un çizdiği örneklerden biri

İki arkadaş Sir Joseph Banks ve Daniel Solandier

İngiliz Deniz Kuvvetleri'nin keşif seferlerine bilim adamı gönderme geleneği, Doğa Tarihi Müzesi'ne eşi bulunmaz koleksiyonlar sağladı. Önceleri meraklı bir amatör olan ve sonradan British Museum'un denetçiliğine atanan sir Joseph Banks, Kaptan Cook'un ilk gezisine eşlik etti. Banks, konu

hakkında oldukça geniş bilgi birikimi olan Daniel Solandier'i de kendisiyle birlikte gelmeye ikna etti. Brezilya, Yeni Zelanda, Tahiti ve Jawa gibi değişik bölgelerden Banks'in paha biçilmez değerdeki midye koleksiyonunun da bulunduğu örnekler topladılar.

Kaptan Flinders

Kaptan Flinders'in İngiliz Deniz Kuvvetleri'nin emriyle Avustralya kıyılarına yaptığı yolculuğun masraflarını Doğu Hindistan firması karşıladı. Karşılığında Kaptan Flinders'in kendilerine Avustralya kıyılarıyla ilgili genel bir rapor hazırlamasını istedikler. Ekipte doğabilimci olarak daha sonra Banks'in bilim danışmanı olan Robert Brown ve

Avusturyalı bir ressam olan Ferdinand Lucas Bauer de bulunuyordu. Bauer, toplanacak koleksiyonunun resimlerini çizmekle görevliydi. Geri döndüğünde yanında 1500'den fazla çizim getirmişti. Çizimler bugün de müzenin kütüphanesinde. Araştırmacıların koleksiyonunu toplam 3900 bitki ve 300 hayvan türünden oluşuyordu. Bunların yarısına müzede, sahne banknot bastığı için 1792 yılında Avustralya'ya sürülmüş olan bir mahkumun 490 tablosu da var.

Kendilerini Doğaya Adanmışlardı

Bilim adamlarıyla dolu bir savaş gemisi

John Murray

Modern oşinografi, bir savaş gemisinin 3,5 yıllık gezisiyle başladı. Kaptan Nares ve adamları derinlik ve sıcaklık ölçümleri yaparken, John Murray ve ekibi de deniz mikroorganizmalarıyla jeolojik ve kimya-

sal verileri değerlendirdi. İçinde bilim adamlarının rahatlıkla çalışabilecekleri şekilde yeniden düzenlenen savaş gemisi, gezi boyunca laboratuvar olarak kullanıldı. Bu gezide elde edilen yaklaşık 4000 hayvan türü Londra Doğa Tarihi Müzesi'nin koleksiyonlarına katıldı.

Walter Rothshild

Walter Rothshild daha 7 yaşındayken bir müze sahibi olmak istemişti. 23 yaşındayken isteğinin gerçekleşmesini sağlayan olağanüstü azmine, heyecanına ve sınırsız bilgisine çok şey borçluyuz. Rothshild, 1892'de Londra'ya 4-5 km uzaklıktaki Tring'te kendi zooloji müzesini açtı. Dönemin en iyi uzmanlarını bilim danışmanı olarak çalıştırdı. Deneyimli araştırmacıları Dünyanın dört bir yanına örnek toplamaya gönderdi. Kendisi de Kuzey

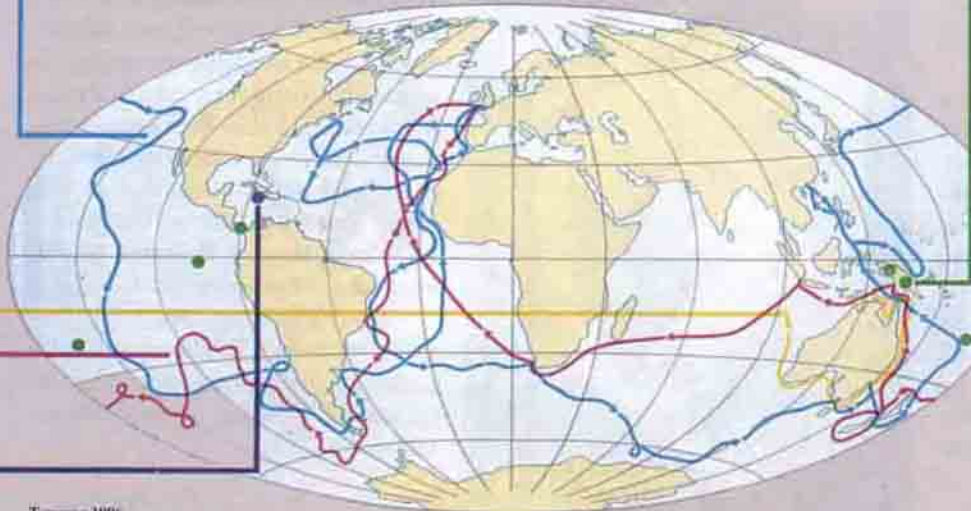
Afrika ve Hint Okyanusu'ndaki adalara yalnızca orada yaşayan gezgin kaplumbağa ve kara leylekleri incelemek için gitti. 1932 yılında düştüğü nakit sıkıntısı nedeniyle, 280 000 doldurulmuş kuştan oluşan koleksiyonunu New York Doğa Tarihi Müzesi'ne sattı. Kütüphanesini ve müze binasını 1937 yılında Londra Doğa Tarihi Müzesi'ne bağışladı. Tring'deki bina, bugün Doğa Tarihi Müzesi'nce kuşların sergilenmesine ayrılmıştır.

Lucy Evelyn Cheesman

Çok az kişi Lucy Evelyn Cheesman kadar cesur ve bağımsız bir hayat sürdürmüştür. Cheesman, katıldığı birçok bilimsel gezinin yanı sıra, müze için böcek ve diğer hayvanlarla bitkilerden örnek topladığı araştırma gezilerine de çıktı. Bunlardan en önemlileri, resmi böcekbilimci olarak Batı Hindistan, Panama ve Galapagos Adaları'na düzenlediği gezilerdi.

Dönüşünde, beraberinde getirdiği malzemeyle müzenin laboratuvarlarında çalıştı. 1929-1955 yılları arasında Endonezya, Yeni Gine ve Güneybatı Pasifik'te tek başına araştırmalar yaptı. Zamanının büyük kısmını yağmur ormanlarında yaşayan böcekleri toplayarak geçirdi. Gezilerinde yaptığı araştırmaları kitap haline getirip yayımladı.

"British Museum" GEO, Aralık 1987
Çeviri: Ünlü Akgül